

EGBE ODO ONKOWE EDE YORUBA

ORIN ISIPAYA FUN MEKUNU

**Akojopo awon ewi lori iriri
ati iwoye awon odo akewi obinrin meta**

Lati owo

**Senami Ajayi
Oyebade Monsurat
Raji Rashidat**

ORO ISAJU

Opolopo nkan oniruru ni isele ti n sele si eda laiye. Bee ni ohun onikaluku ri tabi ti o n la koja yato si ara won.

Eyi ni o mun ki akewi meteta yii jo fimo soka lati ko iwe yii, ki araye le mon oun ti o wa ni isale okan won nipa aye won, orile ede won, ise won, ohun ti won la koja ati be be lo.

Iwe yii so nipa iwoye awon akewi meta yii nipa ayika ati ni orile ede won.

ISE L'OGUN ISE

Ise l'ogun ise
Mura s'ise ore mi
Ise la fi n'deni giga
Bi a ko ba reni feyin ti
Bi ole la'nri
Bi a ko ba reni gbekele
A tera mo'se eni
Iya re le lowo lowo
Baba re le lesin lekan
Bi o ba gbo'ju lewon
O te tan ni mo so fun o
Ohun ti a ko ba ji'ya fun
Se kii le pe lowo
Ohun ti a ba fara sise fun
Nii pe lowo eni
Apa lara
Egunpa niyekan
B'aye ba n'fe o loni
Bi o ba lowo lowo
Aye a ma fe o lola
Tabi ki o wa ni'po atata
Aye a ma ye o si terinterin

Je k'o de'ni tin rago
Aye a ma yinmu si o
Eko si'nso ni d'oga
Mura ki o ko dara dara
Bi o si r'opo eniyan
Ti won f'eko s'erin rinrin
Dakun ma f'ara we won
Iya n'bo fun'omo ti ko gbon
Ekun n'be fun'omo to nsa kiri
Ma f'owuro sere ore mi
Mura si'se ojo'nlo

ELÉNÌNÌ

Ìmú ì í múná tewétewé,
Èsìnsìn ò koró tegbòtegbò,
Ló dífá fâjègbodò.
Ajègbodò tí n wéni kúnra,
Ajègbodó, Elénìní,
Tó gbàgbé pébi "n ó pa á" wà,
Ibè gan an ni "n ó gbà á" wá.
Èpè ìlasa kì í jágbònrín,
Epo ni mo rù, oníyangí má ba tèmi jé.
Elénìní ayé, wá gbó ná,
Aláájò gbígbóná, olóore kàyàkàyà, sún mó bí:
Eléte ò kú pa á lójú eni,
Èyin eni là n gbimòràn ikà:
Dà-bí-motirí, òré àpàpàndodo,
O sora a re dèké obìnrin tóko rè kú,
Tó ní ó mó sùn lórun,
Ta ni ó jé ó gbáyé gan an ná?
Dìgbòlègún, dìgbòlègún,
Labalábá tó dìgbòlègún,
Yíya laso rè é ya.

O ò le tòn mí mó,
Mo mòwà re faa.
Gbogbo elénìní tí n wásubú egbé rẹ̀,
E tétí yín bèlèjé, e gbó,
Èmi ì í déédé sò nítèmi,
Ohun mo rí, tí n so kúlú,
Tí n ké, "so mi, so mi" n'nú mi,
Ni mo ní n wí fàráyé gbó.
Elénìní, bó o láyà, o sìkà,
Bó o rántí Gáa, o sòótó.
Eni gbèèbù ìkà sílè,
Àfi bí ò lébí lará ló kù.
Dandan gbòn òn ni kísu rẹ̀ ó ta,
Kébi tará ó le ríhun je.
Kó o wá rántí,
Pé bóníkálukú je epòn baba rẹ̀,
Omo asùpá ni yòò kó yó.
Ìwo, ìwo gan an nì n bawí,
Ìwo tá a pè kó o wá jeun,
Tó o tún dini lówó mú,
Ìwo tá a ní o kíni léyìn,
Tó o fègún sówó,

Tá a wá ní o fénì lójú,
Tó o rẹ́ é kata bonu,
Dede elénìní, ajẹgbodò,
Èyin akájo-ràfun-eja pátá,
E níran nígbàgbogbo,
E má sì gbàgbé rará,
Pélè n pòdòyì,
E só o se!.

Senami Ajayi

ÈDÀ

Àgbè lògáa alusèkèrè,
Nnkan ju nnkan lo.
Òrò kì í tóbi ká fòbe bù ú,
Gègè kì í segbée gògóngò.
Bágbè ò gbingbá,
Alusèkèrè kà a ríhun lù.
Ta ló lè mòyá Òsò j'Òsò lo?,
Se bólómele ló mohun
Tómele n so
Sàkátápàrá làgbà n síntó,
Bító bá ti n yi láyijù,
Ó ti lówó ayé n'nú nìyen
Nnkan ki sésè ràgó,
Àjànàkú kojá "Mo rí nnkan firí",
Àràmondà lojúlówó
Gbàrogùdù lèdà.
Kò sì sí bá a ti se é
Ojúlówó ò le è jèdà,
Ìgbèrí òkun ò se é

Fiwé tòsà láíláí.
Àsìse gbàà ni
Ká lérò pé a lè
Fohun méjì wéra won.
Ògá méjì kì í darí okò kan náà,
Irin méjì kò le è gbóná bákan náà.
Ikú ò se é fi wóorun,
Ìràwò kì í segbée òsùpá,
Ká mewe léwe lótó!.

Senami Ajayi

OMO ONÍYÀÁ Ò MEBI!

Omo oníyàá ò mebi!
Kí ni mo fi sèran eja
Tó fi ní n mó rìn nínú ibú?,
N ò kúkú mohun
Mo fi sèran òkàsà
Tó fi ní n mó rìn lódò.
Inú ibú gbalágbáká,
Ó gbomo eja,
Àrògìdìgbà n gbébè
Olúweri ò gbéyìn.
Kí ló wá mú tẹ̀mi yà̀tò
Láàárín omo oníyàá?
Kí ni tẹ̀mi ti jé gan-an
Tí n kò láláfòròlò níyàá?.
Ònbíni ò tó onwonni
Ló somí deni
Tí ò léni ansáábá.
Omo oníbiníran wá di má-kàn,
Ó di òkúrorò tí kì í kóyàn jo.

Ení lórí ò kú ní filà,
Ení sù ní filà le má lórí.
Kóndúkóndú ataare,
Sebí torí ó réni túndíí rẹ se ni;
Bógùrò bá réni tún un se,
Ì bá rewà jataare lo.
Bí mo ráláfòròlò ni,
N bá ti gòkè réré,
N bá má sàsise rará.
Gbogbo è, gbògbò è,
Ó dowó Adániwáyé.
Èbè ni mò n borî mi,
Kó jé n jáláfòròlò gidi
Fáwon èso tó ó fi fúnmi.
Àmín

Senami Ajayi

ÌSÒLÁ

Bá a dógún odún,
Ojó á pé.
Bá a dógbòn osù,
Bópé bóyá, yòò kòla.
Ojó lojó kan tí
Ìsòlá kó kángará rẹ̀,
Tó láyé sù'un.
Ìgbà nìgbà kan
T'Ájíségun Ìgbàlà dágbére
Fáyé pó dìgbòóse.
Olóbòùnboùn ni mo mò
Tí kì í dágbére tí fi n kúrò nílùú,
Àfigbà t'Óládíméjì
Dàbègbé tí ò se é dágbé.
Ekún gbònmí títí,
Mo lóyún sójú;
Mo sise egbére
Òlẹ̀ ojú ù mí jiná.
Igi rere kii pé nígbó,

Èyí tó sunwòn kì í pé lódàn.
Ìmánuèli lo, ojú dá.
Ó kú dùn mí,
N ò réni n bá rò fún ni.
Pó o dágbére fára,
O dágbére fúnyèkan,
O sèmi sóðkùn.
N ò réni fejó sùn
Pé lójó tó o ló n bò
Lílo gan-an lò n lo.
Ajá tí n bá rò fún,
Ajá n sínwín;
Àgùntàn tá à bá fòrò lò,
Àgùntan yapòdà;
Ológbò tí n bá finá hàn gan-an,
Ìyen jáláròkiri tídìi rè kì í mólé.
Tòò,
Èmi ò lódòdó tí n ò fi í lè,
N ò láso ìgbàlódé,
Gòdù ò le è ká o.
Lójó tó o papòdà
Gbogbo ayé lo yé

Pá a pàdánù akoni.
Dídùndídùn nìrántí olódodo sá,
N ò fé gbàgbé re láí.
Kì í se torí owó tó o funmi,
Kì í se torí orò tó o ní,
Ìwà re ló wúmi lórí faa.
E ti r'Óládimejì sí?
Omo alágbára tí ò yòle.
Baba béwù adájó,
Omo gbéwù agbejórò wò.
Akoni níwájú adájó,
A-fòyìnbó-bí-òpèèrè,
A-beyín-funfun-bí-igbá-emu,
Ègbón mi, òrèè mi, mo sèdàrò re.
Àwòdì-jeun-èpè sanra n'Ikú;
Á jèdá tán, á tún pónulá.
Olórun gbébè, inú mí dùn
Torí pó ò n sinmi ni.
Ìsinmi tí tebí tará n fé fún o,
Òhun gan-an lò n ní.
Bó o ti nírèlè tó láyé
Ni kó o fi hàn bó o dórun.

Títí tá a ó fi pàdé,
Àyànfé, má a sùn
Láyà Olùgbàlà re.

Ó LO NÁ!

Ìjàmbá bákòkò,
Omi inú rè dānù,
Igí dá.
Erín wó,
Gbogbo igi igbó doríkodò.
Òràn sèràwò
Òsùpá n sun bí egbére.
Lójó ikú mómo Ádédoyin lo,
Àní, lójó Adérèmí kèrù sókò,
Tó lo béléda rè,
Tábo n somi lójú bí i tóto,
Táko n rin wìn-ìn bí ògbìngbìn,
Ni mo mò póhun
Tó mólè ojú ayé jiná,
Ohun òhún ga gan-an ni.
Ó yéni pógbìngbìn
Ò sàdéédé rìn níjù "Ó dàbò".
Wèrèpè tí ò se é gírì kolù n'Ikú,
Òrò ò sì tórò

Lakoni ò lójú ekún.
Àmó sá, bá a ti n sèdárò
Eni wa tó lo sinmi,
E má je ká gbàgbé è,
Pé dandan lowó orí,
Dandan gbòn-òn laso ìbora.
Dandan túlààsì ni
Ká ríhun wí nípa eni bákú,
Pàápàá, baba wa tó papòdà.
A kì í m̀òógún m̀òótè,
Kíyán ewùrà mó ní kókó
Oníkálukú ló níbi ó kù sí.
Kò séni tí ò lásìse àtikùnà tirè
"N bá se...",
"N bá se é...",
"N ò lé se...",
Èdè dúníyàn niwon.
Àmo, ìfo labalábá
Kò mà se é fiwé teye oko ò.
Gbogbo ohun tá a lè so
Nípa Omooba,
Kò mà lè se é fiwé ohun

T'Albert yòdò so nípa wa.

Bó bá wà láyé láàyè,

Kí ni yòdò so nípa re?.

WOLE SOYINKA

Oruko leri ni,
To fin se bi oloba nigbo,
Oruko logidan ni,
To fi deru jeje niju,
Oruko ni Ogbeni wole Soyinka ni,
To fi dabi Oba laarin Onkowe egbe e.

Ko ku n se pe mi o ri eye ri,
Amoo, eye bi okin sowon,
Lawujo eye oko,
Gege beni Ogbeni Wole Soyinka,
Laarin onkowe egbe e,
Se ti iyi ni ka so ni?
Abi ti ogbon Ori?
Ti o n dagba si lojumo,
Bi ewe inu igbo ojiji

Gbogbo Abiyamo lo n fi e toro omo,
Asiwaju rere ni e lawujo,
Ti o n fi ona rere le le,
Fun awon Omo leyin e,
O ti fi ye w ape,

Omo ti ko ku o feeli,
Pe, ati se orire eda, Owo eda lo wa,
A o fi e se awokose
Yoruba bo won ni, agbaajo owo la fin soya,
Ajeje owo kan ko le gberu dori,
Se osusu owo ni I gbale mo,
Ti o si se e se si wewe,
Ogbeni Wole Soyinka ,
Oku Ise akitiyan ti o se,
Lati mu Irepo ati Ibasepo mule,
Larn elede orisirisi,
Paapa julio, laarin Yoruba, Igbo ati Ahusa,
Ti won ma n se bi Omo iya awusa,
Amoo, o fi Isokan Mule larin won,
O ku ise, Ogbeni Wole Soyinka.

Hun-un, Okunrin kan bi meta,
Orin ti eye inu oko nko,
Ilu ti ategun inu igbo nlu,
Ijo ti ewe oko n jo,
Nitori ayeye orire ti e ni.

Naijiria,
Mo beri fun e,

Fun eni nla ti o ni,
Onkowe to muna doko,
Ti on mu oriyin wa fun e,
Iwo gan-an lorire yi kan!

Oyebade Monsurat

OTA BI ORE

O ti de pelu oju to gun rege,
Ninu ero to ga, lo n fir in,
Be lo n pa ni sii
Opo Ero ibi ni iru won n kun fun,
Emi mo ota bi ore mi gan,
Taa ni?
Ore ni abi ota
Ota ota
Ota itesiwaju
Son buburu bi eni se ohun rere

Ota bi ore
O wa le
Gba ro ki o si gbe roo

Raji Rashidat

ABANI LOKAN JE

Ode, oniyeye, igbojege, asiwere

To ga bi igi oro

To lo kaakiri pelu itiju

Omoluabi laarin gbungbun oja,

Ti a ko to ni ona ti oye.

Ah!

Ogbeni abani lokan je,

Ko kan mi to ba ba okan mi je

Tani o?

Sugbon mo mo pe o too be

Ode, oniyeye agbojege asiwere,

To ni se siwa sehin,

Lati Shikago lo Dublini,

Lai fese kanle

Ah!

Ogbeni abanilokanje

To n bani lokanje

Ni sien yi o ti se pari

Ogbeni ikooro iyo, kikan

Raji Rashidat

ALE

Kika irawo loju orun
Iye ododo to n fe ninu afefe,
Okunkun osupa
Pipara mo sinu ile tabi yara
Kikoju soke samo
Ti asiko orun baya,
Fifarabale re, emi ju owo
Pelu akiyesi,
Igba kan lo igba kan bo,
Pelu riri awon eranko lagbegbe
Nkan ti olero ri
Pipe nija fun irin okunkun,
Ikapa lati so nipa ojiji re,
Laisi ibugbee ninu aye
Kika nkan si yepere,
Asepo Pelu Itara Ojo Ale,
Nigba ti Ale IKEYIN DE

Raji Rashidat

IWA MI

Oju Olorun

Ti o tan mo mo kari aye

Nikan meta to so ilaye ro

Ife, owo, ati iwa

Owo mi dake jeje bi ti ekun, ti gbogbo eniyan feran

Iwa mi je ise si ara mi,

Mo beri fun Ife mi, tori oun ni mo feran ju

Ah!

Ewo ni aye mi

Ko si eni ti iku o le mulo,

Ti mo ba je Olorun nipe,

Ewo ni ma mu lo.

Ah!

Olowo lo fun owo,

Ife mi le fi mi le lo,

Iwa mi o le tuka

Je ka ro

Nigba ti orun sope bawo,

Ti o tan si mi kedere

Ojiji mi si jade

Ah!

Iwa mi ti otuka bi Abo Alawo

Ni sin iwo ni tele

Iwa mi/ARA mi

Raji Rashidat

ADARI WA

Ti mo ba n rin,
Se won le rin,
Ti mo ba dide
Se won le dide

Nigba ti otun mi lo sosi
Pelu iwaju mi lo seyin,
Nigbati irin mi lo kakiri,
Isiti mi wa si inu mi

Igbagbo da duro riro kikankikan
Nigba ti gbogbo eya ba parapo,
Alafia wa joba
Won se rewaon bi osusu owo
Osi fe ategu jade
Nigba ti Orilede pe.

Se lo je temi
Nigba ti oro mi daru
Mo kalolo lori ahon mi
Ogbero lati shubu
Nigbati o ba lo
Omije jabo loju mi nigba ti wahala be sile,

Ija nla ni ilu nla,
Aye to dun tele di kikan,
Nigba naa ni awon eni buburu se yeye re.

Jeje ninu otito oro mi,
O da pe atunse lewa

Pepe Alafia, nigba to ya,
Fifelo re,
Pelu ero awon agba,
Gbigba ero naa gbigba ti a mu lo.

Ironu gidi ati gba Orile Ede la,
O si mu pelu asepo,
Nigba ti atunse wa,
Alafia tun tedo,
Ja ka fowosowopo
Ki Alafia le joba si.

Raji Rashidat

OJO IKEYIN MI

Mi o ni gbagbe ojo na,
Nigbati ojo ikeyin wa similoju,
Mo kan ranti ohun iku to kan leku mi,
Oru malegbagbe,
O wu mi lati ma gbe ile aye titi lai,
Sugbon ile aye ko gba mi laye,
Ko si eni ti ko ni kofiri re.

Inu mi baje
Odigba fololufe mi,
Ipe oluwa sokale seyin kule mi,
Oru orule mi pelu erin ibanuje,
Ko si jeje, mimu, jijoko mo,
Gbigbe ninu ile Olorun,
Pelu ohun ti mo ti se ni ile aye

Ko si ekun mo
Ti o n wa omije kuro loju mi
Ko si eni ti ko ni ku

Raji Rashidat

AREWA MI OWON

Arewa mi owon,
Idaduro re n damilorun,
Ese ti o gbe pamilara,
Erin re si n fomilori.

Ah!
Ojulowo arewa,
Wura ti o se mafe
Ti gbogbo okunrin n kufun
Irisi re si je aponle re.

Wiwa ti o wa
Pelu ife okan re,
Iwadi to peye nipa re,
Iwo to dudu bi koro isin

Ewa re si n da mi lorun
Sugbon iwa re, isere, isoro sie
Ko ba taraye mu,
Lori nkan ti o ti fi ara re se koja

Ewa re si sha,
Ko si ife mo.

Raji Rashidat